

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK
VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

Ro'yxatga olindi:

№ BD-60840100-2.10

“29” 08 2024 yil

“A.A. ELMURODOV”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

q.x.f.d., professor

A.A. Elmurodov

“29” 2024_ yil

EKZOTIK VA DEKORATIV HAYVONLAR KASALLIKLARI

FANINING ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI)
(Sirtqi ta'lim 4-bosqich talabalarti uchun)

Bilim sohasi:	800000	- Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	840000	- Veterinariya
Ta'lim yo'nalishi:	60840100	- Veterinariya meditsinasi (faoliyat turlari bo'yicha)

Samarqand-2024

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202_ -yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Eshburiyev S.B. - SamDVMCHBU, "Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari" kafedrasini dotsenti, v.f.d.

Erbo'tayev Sh.X - SamDVMCHBU, "Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari" kafedrasini assistenti.

Taqrizchilar:

Vohidova D.S - ToshDAU, "Umumiy zootexniya va veterinariya" kafedrasini professori

Rajamurodova N.J - O'zbekiston-Finlandiya pedagogika Instituti biologiya va geografiya kafedrasini katta o'qituvchisi b.f.f.d (PhD)

Fanning ishchi o'quv dasturi – "Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari" kafedrasining 202_ yil "____" _____dagi "____" – son yig'ilishida muxokamadan o'tgan va fakultet kengashida muxokama qilish uchun tavsiya etilgan.

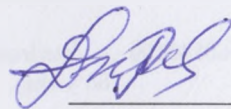
Kafedra mudiri _____

Mamatova Z.B

Fanning ishchi o'quv dasturi "Veterinariya diagnostikasi va oziq ovqat xavfsizligi" fakulteti kengashida muxokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (202_ yil "____" _____dagi "____" – sonli bayonnoma).

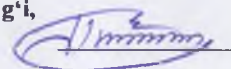
Fakultet kengashi, raisi

Davlatov R.B.

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i,
professor v.b.

Ro'ziqulov R.F.

Fan Sillabusi

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik
va biotexnologiyalar universiteti

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan shifri: EDHK2804

Fan nomi: Ekzotik va dekorativ hayvonlar kasalliklari

Semestr/yil: 8-semestr/2024-2025 o'quv yili

Kafedra: Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari

Soatlar/kreditlar: 4,0 ECTS (20 soat auditoriya soati, 100 soat mustaqil ta'lim)

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya mashg'uloti	Mustaqil ta'lim	Jami
6	14	-	100	120

Fan bo'yicha mashg'ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas'ul kafedra: Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari

Instruktor to'g'risida ma'lumot

Kafedra joylashgan joyi: SamDVMCH BU, 6-o'quv binosi, 654-xona

Telefon: +99890-193-43-81 ish telefoni; mobil: +99897-286-81-61

E.mail. eshburiev.sobir@mail.ru Ish vaqti: Uchrashuvga ko'ra

I. Fanni o'qitishdan maqsad - "Ekzotik va dekorativ hayvonlar kasalliklari" fanini o'qitishdan maqsad – talabalarga egzotik va dekorativ hayvonlarning yuqumli, yuqumsiz va invazion kasalliklarining kelib chiqish sabablari, rivojlanish mexanizmi, simptom va sindromlari, tashxis qo'yishda informativ ma'lumot beruvchi belgilarning ahamiyati hamda davolash va oldini olishning zamonaviy usullari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.

II. Fanning vazifasi – egzotik va dekorativ hayvonlarning yuqumli, yuqumsiz va invazion kasalliklarining kelib chiqish sabablari, kechish xususiyatlari, simptom va sindromlari, patologoanatomik o'zgarishlari, laborator diagnostikasi, differentsial diagnostikasi, davolash va oldini olish usullari bo'yicha nazariy-amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatishdan iborat.

III. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari

Talaba bilishi kerak:

- Ekzotik va dekorativ hayvonlarda yuqumli, yuqumsiz, xirurgik va invazion kasalliklarining tarqalishi, iqtisodiy zarari, asosiy sabablari, rivojlanishi, simptom va sindromlari hamda diagnostikasi va differentsial diagnostikasi haqida *tasavvurga ega bo'lishi*

- Ekzotik va dekorativ hayvonlarning yuqumli, yuqumsiz va invazion

kasalliklariga qarshi kurashish, ulardan xo'jalik va aholi punktlarini sog'lomlashtirish hamda ularni butunlay yo'qotish uchun muntazam dezinvasiya, dezakarizasiya, dezinseksiya, deratizasiya kabi tadbirlarni amalga oshirish hamda kasalliklarni o'z vaqtida diagnostika qilish, laborator tekshirishlar o'tkazishda *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*

- Ekzotik va dekorativ hayvonlarda klinik, gematologik tekshirishlar o'tkazish, patologoanatomik tekshirishlar hamda laborator tekshirishlar o'tkazish va olingan natijalar bo'yicha xulosa qilish, kasalliklarni bir-biridan differensiyasiya qilish, diagnoz qo'yish, turli xil dorilarni qo'llash, kasalliklarni oldini olishda guruhli profilaktika o'tkazish *malakalariga ega bo'lishi kerak*.

IV. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

ma'ruzalar;
interfaol keys-stadilar;
seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
guruhlarda ishlash;
taqdimotlarni qilish;
individual loyihalar;
jamo bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

Kreditlarni olish uchun talablar: Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni muvaffaqiyatli topshirish.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "Ekzotik va dekorativ hayvonlar kasalliklari" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlari			
№	mavzulari	rejasi	soat
1-modul. Kirish. Ekzotik va dekorativ hayvonlarda salmonellyoz, esherixioz va kuydurgu kasalligi			
1.	Kirish. Ekzotik va dekorativ hayvonlarda salmonellyoz, esherixioz va kuydurgu kasalligi	1.1. Ekzotik va dekorativ hayvonlarda salmonellyoz tarqalishi, iqtisodiy zarari 1.2. Salmonellyoz va esherixioz kasalliklarining etiologiyasi, diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, simptomlari, patologoanatomik o'zgarishlari davolash va oldini olish chora tadbirlari 1.3. Kuydurgu kasalligi tarqalishi, iqtisodiy zarari 1.4. Kasallikning etiologiyasi, diagnostikasi va differentsial	2

Прудников, Н.Ф. Карасев, М.Ф. Николаенко. - Витебск: УО ВГАВМ, 2008. - 110 с.

11. Axborot manbaalari

12. www.Ziyonet.uz.
13. www.veterinariya.medsinasi.uz
14. www.sea@mail.net21.ru
15. www.veterinary@actavis.ru

VIII. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'lo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;
Ijodiy fikrlay olish;
Mustaqil mushohada yurita olish;
Olga bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

Mustaqil mushohada yurita olish;
Olga bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho:

Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

Dasturni o'zlashtirmaganlik;
Fanning mohiyatini bilmaslik;
Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;
Mustaqil fikrlay olmaslik.

		bajarish		
9.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda trixomonoz kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda balantidioz kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish		4
10.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda alveokokkoz kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda burgalashning etiologiyasi, diagnostikasi, davolash hamda oldini olish usullari	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish		4
Jami:				100

VII. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

- 1.Белобороденко Т.А. и др. Болезни экзотических, зоопарковых и диких животных: учебное пособие. Тюмень: ГАУСЗ, 2016 год.
- 2.Герасимчик В.А. Инфекционные и незаразные болезни пушных зверей и кроликов: учебное пособие / В.А. Герасимчик. – Витебск: ВГАВМ, 2011 год.
- 3.Salimov X.S., Qambarov A.A va boshqalar. Epizootologiya. Darslik. Toshkent-2016. 303 bet.

Qo'shimcha adabiyotlar

4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
9. Eshburiyev S.B., Mamatova Z.B., Sattorov J, Qarshiyev U, Azimova D. "Yovvoyi va ekzotik hayvonlar kasalliklari diagnostikasi" fanidan amaliy-laborator mashg'ulotlar. Uslubiy qo'llanma. «Nasimov» XK. Samarqand. 2021. 196-b.
- 10.Заразные болезни пушных зверей Монография /А.И. Ятусевич, В.С.

		diagnostikasi, simptomlari, patologoanatomik o'zgarishlari davolash va oldini olish chora tadbirlari	
2-modul. Ekzotik va dekorativ hayvonlarda modda almashinuvi buzilishi kasalliklari: Gipovitaminozlar (Raxit kasalligi va B guruhi gipovitaminozlari).			
2.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda modda almashinuvi buzilishi kasalliklari: Gipovitaminozlar (Raxit kasalligi va B guruhi gipovitaminozlari).	2.1. Modda almashinuvi buzilishi kasalliklari haqida umumiy tushuncha. 2.2. Raxitning diagnostikasi va differensial diagnostikasi, davolash va oldini olish. 2.3. B guruhi gipovitaminozlari	2
3-modul. Ekzotik va dekorativ hayvonlarda opistorxoz, difilobotrioz kasalligi			
3.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda opistorxoz, difilobotrioz kasalligi	3.1. Opistorxoz, difilobotrioz kasalliklarining tarqalishi, etiologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai va rezervuari patogenez, patologoanatomik o'zgarishlari, tashxisi, davolash va oldini olish chora-tadbirlari. 3.2. Kasallikning tarqalishida asosiy rol o'ynaydigan omillarning ahamiyati	2
Jami:			6

5.2. "Ekzotik va dekorativ hayvonlar kasalliklari" fanidan rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Amaliy mashg'ulotlar			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda leptospiroz kasalligiga diagnoz qo'yish, davolash va oldini olish chora-tadbirlari	1.1.Ekzotik va dekorativ hayvonlarda leptospiroz kasalligiga diagnoz qo'yish 1.2.Kasallikni davolash va oldini olish chora-tadbirlari	2
2.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda quturish kasalligiga diagnoz qo'yish, oldini olish chora-tadbirlari	2.1.Ekzotik va dekorativ hayvonlarda quturish kasalligiga diagnoz qo'yish 2.2.Kasallikni oldini olish chora-tadbirlari	2
3.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda trixofitiyaga diagnoz qo'yish, davolash va oldini olish chora-tadbirlari.	3.1.Ekzotik va dekorativ hayvonlarda trixofitiya kasalligiga diagnoz qo'yish 3.2.Kasallikni davolash va oldini olish chora-tadbirlari	2

4.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda modda almashinuvi buzilishi kasalliklari: Gipovitaminoz D. (Raxit kasalligi) mikroelementlar yetishmovchiligi.	4.1.Ekzotik va dekorativ hayvonlarda modda almashinuvi buzilishi kasalliklari: Gipovitaminoz D. 4.2.Raxit. Kasallikning kechishi, klinik belgilari. 4.3.Kasalliklarni davolash va oldini olish chora tadbirlari.	2
5.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda gastroenteritga diagnoz qo'yish, davolash va oldini olish chora-tadbirlari.	5.1.Ekzotik va dekorativ hayvonlarda gastroenterit kasalligining kechishi, klinik belgilari. 5.2.Patologoanatomik o'zgarishlar, diagnoz va differensial diagnostikasi. 5.3.Kasallikni davolash, oldini olish.	2
6.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda exinokokkoz kasalligiga diagnoz qo'yish, davolash va oldini olish chora-tadbirlari.	6.1.Ekzotik va dekorativ hayvonlarda exinokokkoz kasalligiga diagnoz qo'yish 6.2.Kasallikni davolash va oldini olish chora-tadbirlari.	2
7.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda psoroptoz va sarkoptoz kasalligiga diagnoz qo'yish, davolash va oldini olish chora-tadbirlari.	7.1. Ekzotik va dekorativ hayvonlarda psoroptoz va sarkoptoz kasalligiga diagnoz qo'yish 7.2. Kasallikni davolash va oldini olish chora-tadbirlari.	2
Jami:			40

5.3. "Ekzotik va dekorativ hayvonlar kasalliklari" fani bo'yicha laboratoriya mashg'ulotlari rejalashtirilmagan

VI. "Ekzotik va dekorativ hayvonlar kasalliklari" fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta'limining kalendar tematik rejas

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Bajarish muddati	Soat
1.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarning anatomo-fiziologik xususiyatlari, tuzilishi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish	Mart 2025	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda xlamidioz kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash		4
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda yuqumli gepatit kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni	Mart 2025	6

2.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda aleut kasalligining diagnostikasi	bajarish Referat yozib tayyorlash		4
3.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda miksomatoz kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda psevdotuberkulyoz kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish		4
4.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda nekrobakterioz kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda listerioz kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish		4
5.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda enzotik ensefalomiyelit kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda oqsil kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish		4
6.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda ormitoz kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda leykoz kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash		4
7.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda dermatit kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda konyuktivit kasalligining diagnostikasi	Referat yozib tayyorlash		4
8.	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda oftob urishi kasalligining diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni bajarish	Mart 2024	6
	Ekzotik va dekorativ hayvonlarda zaharlanishlarning diagnostikasi	Adabiyotlardan tayyorlanib, topshiriqlarni		4